

ИЗСЛЕДВАНЕТО НА ДИНАМИКАТА НА РЕДИЦИ ОТ ПАРАМЕТРИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО - ЕДНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ФАКТОРНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

По мое мнение при подобни изследвания би трябвало да се обърне повече внимание на анализа на съответните разпределения, в т.ч. и на динамиката на разпределенията. При изследване на динамиката на плодовитостта е възможно да се анализират разпределенията на повъзрастовите коефициенти на плодовитост. По-конкретно - да се анализира динамиката не само на един показател, какъвто е тоталният коефициент на плодовитост, а на поредицата от разпределения на елементите, от които се изчислява тоталният коефициент. Такива поредици се отнасят съответно за разпределенията на повъзрастовите коефициенти за всички раждания, за първо дете, за второ, трето и т.н. Сравнението на разпределенията може да се осъществи по различен начин - чрез тестове за съответствие с дадено теоретично разпределение, чрез сравняване на значимостта на съответните разлики между разпределения за две последователни години и др. Според мен внимание заслужават възможностите, които предлага анализът на стойностите на параметрите на разпределението - средната аритметична величина, стандартното отклонение, коефициентите на асиметрия и ексцес.

Обикновено когато се говори за параметри на разпределението, се има предвид, че те са обобщаващи числови характеристики, разкриващи една или друга страна на разпределението. Нерядко обаче анализите се ограничават до установяване и тълкуване на средната аритметична величина и средното квадратично отклонение, което се дължи на допускането, че разпределенията са нормални.

Средната аритметична величина се явява център на разпределението благодарение на своята конструкция, която отчита комплекса от въздействия върху единиците. Една част от въздействията са еднопосочни, в резултат на които се формира определено равнище. Друга част от влиянията се различават по посока и сила. Освен това те не влияят върху всички единици. Трета част са случайните влияния, за които се приема, че всички единици търпят тяхното въздействие. Стойността на средната аритметична величина отразява крайния резултат от взаимодействието на всички видове фактори, като се предполага, че случайните въздействия взаимно са се компенсирани.

Различията между единиците по значенията на даден вариационен признак се установяват с измерителите за статистическо разсейване. По-

Необходимостта от разделяне на временните, краткотрайните промени от трайните е осъзната отдавна. За тази цел са конструирани съответни измерители и се използват различ-